

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/14-14/80

Urbroj: 50301-09/09-15-5

Zagreb, 5. veljače 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 05-02-2015	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
004-01/14-01/01	65
Uredbeni broj:	Pril. Vrij.
50-15-09	- -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zaključka o problematici srbijanske primjene univerzalne jurisdikcije nad državljanima Hrvatske (predlagatelji: 57 zastupnika u Hrvatskome saboru)
- mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 004-01/14-01/01, urbroja: 65-14-03, od 12. prosinca 2014. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zaključka o problematici srbijanske primjene univerzalne jurisdikcije nad državljanima Hrvatske, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavili 57 zastupnika u Hrvatskome saboru, aktom od 5. prosinca 2014. godine, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Čvrsti je stav Vlade Republike Hrvatske da svi kandidati za članstvo u Europskoj uniji, uključujući i Republiku Srbiju, moraju ispuniti kriterije koji osiguravaju stabilne demokratske institucije i jamče punu zaštitu ljudskih prava, vladavinu zakona i poštivanje prva manjina.

Stoga je Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske u dosadašnjem tijeku pregovora Republike Srbije s Europskom unijom u nekoliko navrata isticalo primjedbe koje se, između ostalog, odnose i na Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine. U spomenutim primjedbama naglašavano je da je člankom 3. ovog Zakona Republika Srbija preuzela prerogative i nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju i prekršila Povelju Ujedinjenih naroda i pravila o jurisdikciji Međunarodnog kaznenog suda koje je vlastitim implementacijskim zakonodavstvom dužna poštovati te postupila suprotno pravilima međunarodnog prava kojima se uređuje mogućnost univerzalne jurisdikcije. Također, donošenjem i primjenom ovog Zakona, Republika Srbija povrijedila je načelo postupanja u dobroj vjeri te jedno od temeljnih načela međunarodnog prava, a to je nemiješanje u unutarnje stvari druge države.

U tom smislu, Republika Hrvatska pozvala je Republiku Srbiju na razgovor o sklapanju međunarodnog ugovora kojim bi se pitanje suradnje u procesuiranju ratnih zločina uredilo na načelima međunarodnog prava. Nacrt ugovora o kaznenom progonu i kažnjavanju počinitelja ratnih zločina Republika Hrvatska je Republici Srbiji dostavila u ožujku 2012. godine, ali na navedeni prijedlog do danas nije primljen bilo kakav odgovor.

Stoga će Vlada Republike Hrvatske i u daljnjim fazama pristupnih pregovora prigovarati i inzistirati na stavljanju izvan snage Zakona kojim je Republika Srbija selektivno proširila područje svoje kaznene vlasti na kaznena djela počinjena izvan područja te države primjenjujući svoju kaznenu vlast na teritorij drugih, točno određenih suverenih država.

Nadalje, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je u okviru pristupnih pregovora Republike Srbije s Europskom unijom, posebice unutar rasprave o Screening izvješću za Poglavlje 23, koje se odnosi na pravosuđe i temeljna ljudska prava, na svim razinama, putem pisanih komentara, kao i putem kontakata s ostalim državama članicama i predstavnicima Europske komisije, kontinuirano ustrajalo na neprihvatljivosti spomenutog Zakona. Ovakav je srbijanski pristup pitanju progona i kažnjavanja ratnih zločin, između ostaloga, potpuno suprotan duhu regionalne suradnje i procesu pomirbe na čemu Europska unija posebno ustraje već godinama.

Također, pitanje procesuiranja ratnih zločina u Republici Srbiji dio je opsežnije reforme pravosuđa, koja predstavlja jedan od ključnih kriterija za početak pregovora Republike Srbije s Europskom unijom u Poglavlju 23. U tom je smislu sveobuhvatan akcijski plan za reformu pravosuđa jedno od mjerila za otvaranje pregovora u Poglavlju 23 i bez njegove kvalitetne izrade Republika Srbija ne može započeti supstancijalne pregovore u navedenom poglavlju. U tom kontekstu, Europska komisija je i u ovogodišnjem Izvješću o napretku za Republiku Srbiju naglasila da će ta zemlja morati uložiti puno više napora kako bi se poboljšao ustavni i pravni okvir koji jamči neovisnost, odgovornost, učinkovitost i kvalitetu srbijanskog pravosuđa.

Konačno, treba imati na umu kako se Republika Srbija nalazi na samom početku pristupnih pregovora te će u kasnijoj fazi supstancijalnih pregovora, u kojoj države članice preuzimaju puno značajniju ulogu u definiranju pregovaračkih stavova i smjera pregovora, Vlada Republike Hrvatske svakako ustrajati na dosljednom i punom poštovanju zadanih kriterija u pogledu procesuiranja ratnih zločina, uključujući i pitanje ukidanja spornog Zakona.

Vezano uz donošenja Zaključka kojim bi se Vlada Republike Hrvatske obvezala da kroz pristupne pregovore Republike Srbije stavi izvan snage predmetni Zakon, podsjećamo na ovlasti Hrvatskoga sabora koje proizlaze iz Zakona o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima (Narodne novine, broj 81/2013).

Sukladno članku 3. navedenog Zakona, Sabor razmatra dokumente Europske unije i stajališta Republike Hrvatske i o njima može donositi zaključke. Ovlasti Sabora iz ovoga Zakona izvršava Odbor za europske poslove, koji temeljem članka 8. Zakona o dokumentima Europske unije i stajalištima Republike Hrvatske provodi raspravu i može donijeti zaključak o stajalištu Republike Hrvatske na osnovi kojeg Vlada djeluje u institucijama Europske unije.

Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske smatra da u ovom trenutku nema potrebe za donošenjem predloženog Zaključka, s obzirom na to da će Sabor nakon izrade i primitka stajališta Republike Hrvatske o dokumentima koji se raspravljaju u Radnoj skupini za

proširenje Vijeća Europske unije, a tiču se pristupnih pregovora Republike Srbije, imati priliku sukladno proceduri propisanoj Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima donijeti zaključak o stajalištu Republike Hrvatske na osnovi kojeg Vlada djeluje u institucijama Europske unije.

Vezano za predmet Veljka Marića, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo pravosuđa 3. studenoga 2010. godine zatražilo njegovo izručenje od Republike Srbije. Nakon što je molba za izručenje odbijena, 2. travnja 2012. godine ministar pravosuđa Republike Hrvatske podnio je molbu za premještaj Veljka Marića iz Republike Srbije u Republiku Hrvatsku temeljem Konvencije Vijeća Europe o transferu osuđenih osoba iz 1983. godine. Pravomoćnim rješenjem Višeg suda u Beogradu, molba za premještaj Veljka Marića je odbijena uz obrazloženje da se protiv njega u Republici Srbiji vodi drugi kazneni postupak.

U svibnju 2014. godine ministar pravosuđa Republike Hrvatske uputio je dopis ministru pravde Republike Srbije kojim je izrazio inicijativu hrvatske strane, sukladno međunarodnim ugovorima i zakonskim propisima, za ustupanjem kaznenog progona u gore navedenom predmetu nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Do današnjeg dana Ministarstvo pravosuđa nije primilo odgovor na navedeni dopis, unatoč tome što je u prosincu 2014. godine ministar pravosuđa Republike Hrvatske ponovno uputio dopis ministru pravde Republike Srbije kojim se traži očitovanje o ovom zahtjevu, te predlaže pokretanje novog postupka premještaja Veljka Marića na izdržavanje kazne u Republiku Hrvatsku.

S obzirom na poduzete radnje, razvidno je da Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, u okviru svojih ovlasti i pravnih mogućnosti, poduzimaju sve što je moguće kako bi zaštitili prava i interese Republike Hrvatske te spriječili daljnje kršenje osnovnih ljudskih prava Veljka Marića, u čemu će i ubuduće ustrajati.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Ivana Crnčeca, pomoćnika ministra pravosuđa.

